

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 100 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámaszásában.
Amen“

Szemle.

Mintha darázs-fészekbe nyult volna, kigyó farkára hágtott volna, vagy éppen farkasverembe Bernolák miniszter, akkora a döngés, sziszegés, üvöltés a legújabb lakásrendeletre. Felzúdultak a hat nyolc és több szobás lakások kényelében, jólétben elhújasodott heréi, a Móricok, Nálhánok, Marik és Iszakok és jajveszékeltve remegnek kedves nejek, a Szálók, Fánik, Reginák és Ruffkék bújó keleti bájai, hogy lakást kell adniok vagyonszármazásnak, hajléktalanoknak, a tömeglakások bűzhődt oduiban szinglédöknök, hogy megnyitják a kényelemvárakat, a süppedő szőnyegű háremeket a nyomorult kispolgár, a rongyos, éhes tisztviselő, a munkátlan iparos s a máról-holnapra élő munkás előtt. Elszabadították veszett ebeiket, a csahos liberálista újságokat, hogy fellármázzák a közvéleményt hazug rágalmaikkal a miniszter üdvös rendelete ellen. Bombáznak, lázítanak, hátuk mögött a börzék, konjunktúrák, piszkos üzletek sötét lovarjaival, mert félnek, hogy bársonyos kényelmüket kispolgári színvonalra fogja lesüllyeszteni a miniszter rendelete. Hát én nem bírálok! Csak érveit érv mellé sorakoztatok fel. Am lássuk, ki jár a helyes úton? Közélg a tél, hűvany rozoga vasuti kocsikon süvöltve jár a csontfagyasztó szél... Kik dideregnek ott? Kik hitet tettek, vért ontottak magyarságukért... Piszkos tömeglakás padlóján pár szál szalmán fetreng családjaival a tisztviselő, ki nem tudott más lenni, csak magyar. Betegen, fázva, rongyokba takarogatva, bűzhődt, nyirkos pincében ott rothad a munkás... mert magyar szívvel, magyar karral, magyar becsülettel dolgozott... Amott a csillogó fényes márványlépcsőjű palotában, kényelmes, széles, süppedő selyemágyban azon töpreng a dűskálódó, élvező, aki magyar véren, verítéken nőtt fel, hogy vajjon mi történik, ha talán már holnap hét szoba helyett csak hatot vallhat magának. Mi a kényszerítőbb, az emberibb, a nemesebb parancs? Az-e, amely meghunyászkodik a jómód, a pompa és kényelem csillogó fényárja előtt, vagy amely fedélt ad a lakástalannak, menedéket a bujdosónak, meleg szobát a kinok ágyán fetrengőnek, hajlékot a hajléktalannak. Én nem felelek! Feleljenek Önök, kik talán velem együtt gondolkodnak, velem együtt éreznek.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Visszavonulnak az osztrákok.

Bécs, szept. 10.

(M. T. I. — Magánjelentés.) A lapok közlik, hogy N.-marton vidékét kiűritették az osztrákok. A Neue Freue Presse értesülése szerint a tegnapi minisztertanács úgy határozott, hogy nemcsak a csendőrséget vonja ki Nyugat-Magyarország területéről, hanem a nyugat-magyarországi tartomány kormányzóságát is visszarendeli Bécsbe.

A zimonyi vasutvonal építése.

M. T. I. (Magánjelentés.) A MÁV. vonalán újból megkezdtek a Zimonyhoz vezető kettős vágány újra építését.

A bolgár miniszterelnök Svájcban.

Belgrád, szept. 10.

(M. T. I.) A belgrádi sajtóiroda jelentése szerint Stambulinszky bolgár miniszterelnök, Svájcba való utazásában érintette Belgrádot is. A miniszterelnök abban fáradozik, hogy kieszközölje a neuilly-békeszerződés azon határozatainak megváltoztatását, amelyek a polgári hadsereg leszerelésére vonatkoznak.

Renegát küldöttség az osztrák kancellárnál.

Bécs, szept. 9.

(M. T. I.) A lapok jelentik, hogy Schober kancellár előtt megjelent egy nyugatmagyarországi küldöttség, amelynek szószólója Ambrozics, az Ódenburger Zeitung főszerkesztője volt. Ambrozics különböző panaszokkal hozakodott elő. Ez a fiatal ember két év előtt költözött Sopronba, ahol nagynémet propagandát fejtett ki. Schober kijelentette, hogy rövidesen kedvező fordulat áll elő a nyugatmagyarországi kérdésben. Ausztria azonban nem akarja kockáztatni derék(?) csendőreinek életét. Valószínűnek tartja, hogy Olaszország fegyveresen fog beavatkozni. Ami a magyar letartóztatásokat illeti, ha azok nem fognak megszűnni, úgy kénytelen lesz az osztrák kormány retorziókat élni.

Távirati Iroda megjegyzése: Nyugatmagyarországon a magyar hatóságok csakis a közönséges bűnösöket tartóztatják le. Elveikért még senkit sem ért bántódás.

Nem tudom,

kit hogyan és mily mértékben lepett meg az ántánt hozzánk intézett legújabb jegyzéke Nyugat-Magyarország ügyében, de minket nem lepett meg. Sőt, ellenkezőleg! Igazolt mindabban, amit már régóta és ismételtelen hangoztattunk e lap hasábjain. Tudniillik, az angol perfid és az egész világot ügyesen kiszákmányoló rabló politikának csupán egy újabb ügyes sakkhuzása az egész Nyugat-Magyarország kérdése, amelyik ellenségeket csinál szándékkal és céltudatosan azokból, akiknek egymásrautaltsága nyilvánvaló — csak azért —, hogy ez az ántánt által annyira nem kívánatos egyesülése a két tényezőnek, semmi körülmények között létre ne jöhessen; hogy ez ügyből kifolyólag Magyarország és Ausztria között s így természetesen közvetve Németország között is ott álljon örökös tiltó akadályul a soha el nem muló gyűlölet lángpallosu anygala. S a buta osztrák politika a maga ősi rövidlátásában a világért sem eszmél rá, hogy ő is csak egy sakkfigura a híres ántántdiplomácia tarka játszótábláján s telhetetlen kapzsiságában vakon rohan a saját vesztébe. Ez azonban elvégre is az ő dolga.

Nekünk magyaroknak azonban különösen jó lesz megjegyeznünk, hogy ebből a hirhedt jegyzékből egy újabb csalódás, vagy ha úgy esik jobban, egy újabb becsapás réme fintorgatja felénk torzpozfáját. Mert a nagykövetek tanácsa ugyan — mint ők mondják — tudatában van annak, hogy még számos kérdést kell elintézni Ausztria és Magyarország között, a magyar kormány által előterjesztett kívánságokat, bár azok jogos voltát nem lehet kétségbe vonni, mindaddig meg nem vitatja, míg a területre vonatkozó rendelkezések teljesen végrehajtva nincsenek. Végül az egyesült hatalmak reményliket fejezik ki, hogy a magyar kormány mindenkit erélyesen a szerződés pontos megtartására fog kényszeríteni, meggyőződve arról, hogy nemzeti kötelezettségeinek szigorú megtartása a magyar nemzeti lét egyedüli hathatós biztosítója. Ugy értesültünk, hogy eddigelé a magyar kormány az ántánt jegyzékére sem szóbeli, sem írásbeli választ még nem adott. Azt persze nem tudhatjuk előre, hogy mit fog válaszolni. Egyre azonban eleve felhívjuk a figyelmét. Arra nevezetesen, hogy ha egyszer a koldus és kapcabetyár erkölcsű Ausztria birtokon belül lesz és mi szorgalmazni fogjuk elrabolt nemzeti kincseinknek visszaadását s a több milliárdot kitevő tértimény kifizetés-

sét, az álkoldus, a csaló szemérmertlenségével fog szemünk közé röhögni, az ántánt pedig egy modern Pilátus tehetlenségével fogja előttünk szemforgatva kezelt mosni, mint tette azt nemrég a cseh határkiigazító bizottságunk javaslatánál. — Ezt tehát jó lesz el nem felejtteni, valamint azt sem, hogy az adandó válasz hangjából csendüljön már egyszer ki a sértett nemzeti önérzet hangja is. Hadd lássa az ántánt kufár, leiketlen népe, hogy a magyar nép igenis tisztában van azzal, akármint beszélnek is neki, hogy *önönmagán kívül nincs egyetlenegy jó barátja sem az egész kerek világon, s eljövendő harcaiban nem is kíván támaszkodni ezen az egy jó barátján kívül senkire, legfelsőbb azokra a „felszabadítottakra“, akik egy ezeréves mult testvérígyüttérzésében — idegen nyelvű dacára — vele összeforrtak s akik fojtott dühvel, siró visszavágyakozással tekintenek most is Csonka-Magyarország felé.*

Még egyszer az adókról.

Mind több és több, majd nap-nap után újabb és újabb adók nehezdednek vállainkra. Hosszas tárgyalások, megbeszélések, ankétek előzték meg ezeket, melyeknek azonban csaknem ugyanaz volt a tárgyuk, hogy t. i. meddig terjed az adómentes minimum és milyen növekedő skála szerint adóztatták meg a nagyobb jövedelmet és vagyonokat. Egyről azonban nagyon is megfélekedtek, arról, hogy legalább megkíséreljék eltalálni a helyes értékelést, amelynek alapján ezeket az el nem számlálható új adókat ki fogják róni. Ez pedig oly nagy hiba, mely máris mutatja káros következményeit. Igaz, hogy a helyes értékelés talán nagyobb utánjárást, alaposabb körültekintést igényelt volna az arra illetékes faktoroktól és talán magának az államnak is több költségbe került volna, de legalább az adózó polgárság megnyugodna, ha tudná, hogy az adókievételek a reális értékek alapulvétele mellett és nem épen fiktív adatok felvételével történtek és nem jutna hozánk naponként a levelek özöne, melyek az adók ellen panaszkodnak, tanácsot kérnek, vagy épen a fellebbezést sürgetik. Ugy látszik, az adókievétel bizottságok túlbuzgóok voltak, sőt igen sokszor azt sem tudták, mily összeget vegyenek fel adóalapnak. Az egyik háborús törvényünk — az 1916. XXII. — határozottan kimondja ugyan, hogy: „az ingatlanok értékelésénél a háború folytán előállott rendkívüli és időleges áremelkedések figyelembe nem vehetőek“, mégis azt látjuk, hogy ma 200.000 koronára értékelnek egy oly házat, melyet 1916-ban 40.000 koronára értékelt egy pénzintézet, 24—27.000-re ezelőtt 8—10 évvel, 1600—1800 koronáért vett egy hold földet, 160—180.000-re egy olyan szőlőt, melynek 1910-ben 2500 korona volt az ára és ennek a szőlőnek a kataszteri tiszta jövedelmét 11.000 koronában állapítják meg. Nem veszik figyelembe a mai 100—120 koronás napszámokat, a mellékjárandóságokat, az óriási fuvarbéréket, a szőlőkezelés és karbantartáshoz szükséges anyagok horribilis árait stb., stb. Ekkora nyers jövedelme sehogy sem le-

het a tulajdonosnak, mert tekintetbe kell vennünk, hogy terményeiből maga és családja is fogyaszt. Szóljunk az időjárásról, a természet szeszélyeiről, a betegségekről, melyek a növényzet és termények körében ép úgy pusztít, akár az ember- vagy állatvilágban? — felesleges.

Elég annyi, hogy mindenki panaszkodik, talán még azok is, kik mindenből üzletet csináltak, még az adókból is, kiknek épen legjobb volna hallgatniok. Panaszkodnak a ház- és földtulajdonosok, panaszkodnak a gazdák, hogy a mai munkáltatási, tatarozási árak és napszámok mellett tönkrek kell menniök, ha már szinte elviselhetetlenné teszik a terheket. Hol van még az igazi fekete leves, a vagyonváltság és az esetleg reánk rovandó súlyos hadikárpótlás? Mi lesz, ha ezeket is csak így a levegőből, a zöld asztal mellől fogják megállapítani? Itt a sötét gond, mely előre veti árnyékát! Jönnek majd a megterhelések, a jelzálogkölcsonók, a váltó, a kamat, a per és a dob, mely idegen kézre juttatja az ősi kis házat, földcséket, vagy vagy évtizedek vérvértékes munkájának gyümölcsét...

A lapok máris tele vannak eladó ingatlan-hirdetésekkel, máris menekülni igyekszik mindenki, aki nem ragaszkodik az apai röhögéshez.

És vajjon kié lesz a dobra került házacska, föld, szőlő? Bizonytal nem azé, aki azt megműveli, gondozza, hanem azoké, kik ma épen úgy, mint a múltban, egerutat keresnek a nem-szeretemenapokban s akik mint éhes polipok vároznak máris, hogy olcsó pénzen csapjaik közé kaparítsanak minél többet a birtokos osztály vagyonából. Vajjon jó lesz ez így? Mert hogy így lesz, azt a tapasztalatok mutatják. Egy kicsit több körültekintés talán nem ártana, adógyártó nagyurak!

D.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Részletfőresztés.

Ha a járadéktelek az évi járadékot megváltani akarja, azt rendszerint csak egészben válthatja meg. A járadékteleki szerződés azonban megengedheti a megváltás árának akár tetszés szerinti részletekben, akár előre tervszerűen megállapított évi részletekben törlesztését is. A járadéktelekszerződésben az ott meghatározott esetekre ki lehet kötni a visszavétel jogát s a visszavétel gyakorlásának határidejét.

A járadéktelek megterhelése.

A járadéktelekszerződésben kiköthető, hogy a járadéktelek, vagy haszonélvezetét csak az Országos Földbirtokrendező Bizottságnak, ha pedig a járadéktelek a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet, csak a járadéktelekheznek hozzájárulásával lehet megterhelni, átruházni, megosztani, vagy haszonbérbe adni. Evégből igazolni kell azokat a körülményeket, amelyekre az OFB a hozzájárulás kérdésében határozatot alapíthatja.

Járadéktelek alakítása esetén arra kell törekedni, hogy a járadéktelek egy telekkönyvi jószágtestből álljon; ha azonban ez nem lehet-

séges, a járadéktelekszerződésben pontosan meg kell állapítani, hogy a járadékteleket alkotó több telekkönyvi jószágtest mindegyikére a járadéktelek mennyi esik és a járadék telekjelölését is a telekkönyvben ehhez képest kell foganatosítani.

Mikor érvényes a járadéktelek szerződés?

A járadéktelekszerződés csak akkor érvényes, ha ahhoz az OFB. hozzájárul.

Az OFB. hozzájárulására azonban nincs szükség, ha a járadéktelek az állam, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet.

A járadéktelekszerződést és legalább két másolatát tehát, ha nem forognak fenn az előbb említett kivételek, hozzájárulás végett az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz be kell mutatni. Amennyiben a járadékteleki szerződés megkötésénél hatóság, hatósági közeg, kiküldött, vagy közjegyző közreműködik, a bemutatásról a köteles gondoskodni, s evégből a szerződésnek legalább egy eredeti példányát s két másolatát az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz juttatni.

A járadéktelekszerződés bemutatásakor a szerződő felek személyére s vagyonai viszonyaira vonatkozó adatokat elő kell adni s a szükséghez képest a jelen rendelet vonatkozó szabályai szerint igazolni.

Hol foganatosítható a bemutatás?

A bemutatás a gazdasági felügyelőnél is foganatosítható. Ez az iratokat határozathozatal végett az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz terjeszti fel. A gazdasági felügyelőség felterjesztésében ismertesse a járadéktelekszerződés megkötésének körülményeit. Ha valamely ingatlandarabolás, vagy más nagyobb földbirtokpolitikai művelet során több egyforma, vagy egymáshoz hasonló járadéktelekszerződést kötöttek, akkor elég, ha a gazdasági felügyelőség csak általánosságban ismerteti az illető ingatlandarabolást, vagy földbirtokpolitikai műveletét és megjegyzi, hogy a felterjesztett járadéktelekszerződés az illető ingatlandarabolást, vagy földbirtokpolitikai műveletet, és megjegyzi, hogy a felterjesztett járadéktelekszerződés az illető ingatlandarabolásból, illetőleg földbirtokpolitikai műveletből származnak. Ilyen esetben célszerű a szerződéseket egyszerre együttesen bemutatni. Ha a járadéktelekszerződésben járadéktelekhez közt az állam, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet van megjelölve, a szerződést a járadéktelek nevében megkötött megbízott a szerződés lényeges rendelkezéseiről csupán tájékoztató végett tesz jelentést az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz.

Kik terjesztenek elő járadéktelek alakítás iránt kérelmet?

Járadéktelek alakítása iránt kérelmet előterjeszthet bármely érdekelt fél, vagy az érdekelt csoportja. Célszerű azonban, ha az előzőleg a gazdasági felügyelőséghez fordulnak felvilágosításért, különösen a tekintetben, hogy a gazdasági viszonyok irányadó jogszabályok szerint a járadéktelekszerződés megkötése kersztülvihető-e. Hivatalból az OFB. akkor indíthatja meg az eljárást járadéktelek alakítása iránt, ha közérdekű földbirtokpolitikai célokra bármely úton megszerzett ingatlan haszonélvezeténél olyan mozzanatok merülnek fel, amelyek kívánatossá teszik, hogy azok, akiket a törvény földhöz juttatni kíván, járadék ellenében szerezhessen földet. Ilyen esetek lehetnek különösen, ha a köz-

szolgálati alkalmazottakat, vagy hivatásos (akár tényleges, akár nyugdíjas) katonákat kellene házhoz, vagy házépítésre alkalmas ingatlanhoz, esetleg megfelelő földbirtokhoz juttatni és az illetők tőkével nem rendelkeznek, vagy csekély tőkéjük elsősorban házépítésre, vagy a megszerzeni kívánt törpebirtok gazdasági felszerelésre szükséges. Egyéb esetekben az OFB. a szükséghez képest egységet kísérelhet meg a járadéktelek alakítására nézve és ha az eredményre nem vezetne, megindíthatja a megváltási eljárást.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

LEGÚJABB.

Az osztrák csendörök fogyelmo meglazult (?)

Bécs, szept. 10.

(M. T. I.) A Politische Correspondenz Zeitung, egyik bécsi déli lap hírével szemben megállapítja, hogy az osztrák csendörök kebelében tökéletes csend és rend uralkodik.

Idegen pénzüemek illetékkiszabása.

Budapest, szept. 10.

(M. T. I.) A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki az idegen államok pénznemeiben megállapított értékek illetékkiszabása szempontjából, korona értékben történő átszámítása tárgyában. Ezek szerint egy angol font = 340, egy dollár = 371, 100 frank = 156.15, 100 lengyel marka = 17, egy német marka = 3.62, 100 osztrák korona = 38, 100 lei = 4.78, 100 cseh K = 4.68 K-val.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország.
Egész Magyarország — mennyország!

Sült József

A napfényderűs, pazar őszi pompába, lombhullásba, virághervadásba, bucsuzó madárdanába, lelkünk csendes melankóliájába, egész váratlanul belekiáltott díszszonáns hangjával a halál. A középtelek homlokzatán fekete zászlók hirdetik mindenkinek, hogy Sült József kir. közjegyző nincs többé! Vele ismét egy oszlop dől ki magyar közéletünk hatalmas épületéből. Lelkünk a mulandóság gondolatával van elfoglalva. Hát mindennek pusztulás a vége? Az élet is csak álomkép? S ha ez az álomkép eltűnik, minden más egyéb megszűnik vele? Nem! Az élet után jön a kegyelet, az élet után fennmarad az emlékezet. Kegyeletünk a halál után is megbécsülése annak, kit életében szeretünk, tiszteltünk. És Sült Józsefét szeretünk és tiszteltük. Szerettük, mint embert, szerettük és tiszteltük, mint közhivatalnokot. Erőtényező volt Ő elméjének ama minőségével, mely egyaránt birt a boncoló és alkotó képesség adományával, a tudás hatalmas tömegén való uralkodásban, de erőtényező volt Ő föltétlen önzetlenségével, puritán egyszerűségével, embertársaival szembeni kedves, leereszkedő modorával. Ezek azok a ragyogó emberi tulajdonságok, melyek Sült József emléket áldást hozó fényvel veszik körül közéletünk lapjain. Igazak a mi könnyeink érte és pótolhatatlan a mi vesztésünk. Lelkünkben fogjuk őrizni áldott emlékét!

— **Vármegyei közgyűlés.** Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága 1921. évi szeptember hó 12-én és a következő napokon rendes közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai a következők: Alispáni jelentés. — Az elhalálozás folytán üresedésbe jött vármegyei árvaszéki elnöki és az esetleg megüresedő vármegyei árvaszéki ülnöki, illetve árvaszéki jegyzői állásoknak választás útján való betöltése. — A vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet, valamint az altisztek és szolgák 1921. évi illetményeik 100%-ékában megállapítandó segély nyújtása iránti kérvény tanulmányozására kiküldött bizottság javaslata a kérelem részbeni teljesítéséig 4.5%-os vármegyei tisztviselői segély pótladónak az 1921. évre való kivétele iránt. — Kecskemét thj. város, továbbá Nógrád és Moson vármegyék törvényhatósági bizottságai az ország kormányzóját és a nemzeti hadsereget a nemzetgyűlésen ért támadások visszautasítása s ebből kifolyólag kormányzó úr Őfőmoltóságához és a nemzetgyűléshez feliratok intézését tárgyazó határozataikat hasonló állásfoglalás és eljárás végett megküldik. — Komárom vármegye közönségének a nem magyar állampolgár és magyarul tökéletesen nem tudó fizetőknek a magyar nemzeti hadseregből leendő elbocsátása kérdésében hozott határozata. — Dr. Bibó Károly vármegyei alispán kérelme egészségének helyreállítása céljából 1921. szept. 16-tól nov. 1-ig szabadságidő engedélyezés iránt. — Pápa r. t. város képviselőtestületének a fahivatal folyószámlakölcson ügyében hozott határozata. — Pápa r. t. város képviselőtestületének a hirdetői díjak újabb megállapítása tárgyában hozott határozata.

— **A Magyarországi Gyógyszerész-Egyesület** központi vezetősége a napokban Veszprémben ülést tartott, ahol vármegyénk egyes városait részben a győri, részben a fehérvári gyógyszerészi kerületbe osztották be. A győri kerülethez tartoznak Csetény, Csögle, Lovászpátona, Bakonymagyarszombathely, Pápa, Ugod, Veszprémvarsány és Zirc. Kiküldött választmányi tagok: Karlovitz Adolf pápai, Raák Gyula zirczi és Stolcz Gyula varsányi gyógyszerészek.

Lelkészavatalás Szombathelyen.

Kapi Béla szombathelyi evangélikus püspök Horeczki-Béla és Schöck Gyula végzett teológusokat vasárnap megható egyházi ünnepség keretében, a lelkesi eskü kivétele után kézfogással, áldással és szent csókkal lelkészekké avatta. Schöck Gyula Szombathelyen left segédlelkész, Horeczki Bélát pedig Ajkára rendelte ki káplánnak a püspök.

— **A lebeljegyzett 100 koronások** szeptember 10—30-ika közt 25%-os levonással váltják be az Állami jegyintézet budapesti és vidéki pénztárai.

— **Méhészkedő diákok.** A földmivelésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg elhatározták, hogy a méhészetre alkalmas vidékeken a középiskoláknak méhészeti felszerelést adnak. Ezentúl a tanuló-ifjúságnak szabad idejében méhészkednie is kell.

— **A pécsi vonat csak Baresig közlekedik.** A Barcsról Szigetvár felé menő vonat a szerbek akadékoskodása folytán nem közlekedhet zavartalanul Pécsig, mert a szerbek Barcs és Belcsapuszta között felszedték a sineket, s a közbe eső kis falut megszállva tartják azzal az indoklással, hogy valamikor a falu felett folyt a Dráva. Az utasok így kénytelenek Belcsapusztáig gyalog menni, ahonnan tovább utazhatnak Szigetvár felé.

— **Az általános forgalmiadó** alanyainak bejelentésére szolgáló bejelentő lapok megérkeztek, az a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt beszerezhetők. A bejelentő lapok sürgős beszerzése annyival is inkább érdeke a közönségnek, mert 200—3000 K-ig terjedő bírsággal büntethetők azok, akik a bejelentő lapokat nem tudták a maga idejében benyújtani.

— **Meleg időt várhatunk.** A gólya már elment, a fecskék költözködőfélben, hűvösödnek az éjszakák, kőd is ereszkedik már reggelenként, de még azért meleg időt várhatunk. Derűsek, melegek a napok, s a Meteorológia Intézet jelentése szerint, hazánkban derült meleg, túlnyomóan száraz idő várható, lassu hőemelkedéssel.

Rossz dohánytermés ígérkezik.

Az ország leghíresebb dohánytermelő részeiben, mint Heves, Gömör, Abauj és Borsod vármegyékben, rossz dohánytermés ígérkezik, mert a rendkívüli nagy melegség és szárazság tönkretette valósággal már a dohánypalántákat. Az idei gyenge termés mellett exportra nem igen fog jutni, jó lenne, ha a belföldi szükségletet fedezni tudnánk.

Pályázat dohánykísárudára.

A veszprémi pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy Noszlop községben a 70807—1920. sz. pü. min. körrendelet értelmében bélyegárusítóval összekötött kizárólagos dohánykísárudát szándékozik felállítani — a fennálló árusítók megszüntetésével — azonban azzal a megszorítással, hogy csakis állami támogatásra érdemes, illetve arra rászoruló s eddigi hivatásának folytatására képtelen hadirokkant, vagy ellátatlan és más foglalkozási ágra nem képesített hadiözvegy, hadiárva, vagy támogatásra szoruló állami tisztviselők családtagjai, állami tisztviselő özvegye, árvája, végül menekült köztisztviselő vagy családtagja részére fog az engedély kiadatni. Felhívja tehát a pályázni kívánókat, hogy vagyontalanságukat, magyar állampolgári, nagykoru és fedhetlen minőségüket igazoló helyhatósági bizonyítvánnyal, a fenti ismertetett helyzetüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi október hó 1-ig ezen hatóságnál nyújtsák be.

— **A magyar posta és táviró új tarifái.** Most jelent meg Pórszász Mátvás postafelügyelő szakszertű összeállításában az összes postai küldeményeknek legújabb díjszabása. A mindennapi életnek ez a fontos kézikönyve részletesen ismerteti a bel- és külföldre szóló levelek, csomagok, értéklevelek, utalványok, ajánlott levelek, postai megbízások, hivatalos küldemények, továbbá a táviró díjait és a távbeszélő összes vonatkozásaiban megállapított díjjegyzéket. Tartalmazza továbbá a legújabb bélyegilletékek táblázatát is. Minden a postával kapcsolatos dologról pontos és teljes tájékoztatást nyújt, miért is szükséges az állami és magánhivataloknál, továbbá nélkülözhetetlen a bankok, biztosítók, ügyvédek, gazdák, kereskedők, gyárosok, iparosok stb. részére, mert megkíméli a közönséget a tájékoztatatlanságból eredő költségektől és kellemetlenségektől. Az izlésesen kiállított könyv ára 12 K. Utánvétellel megrendelhető Vállalkozás Budapest, Teréz-körút 12.

— **Aranyat és vasat találtak Miskolc környékén.** Diósgyőr közelében, a vasgyártól nyugatra aranyat, ezüstöt, ólmot és vasércet fedeztek fel a Bükk-hegységben. A kormány itt új bányákat akar üzembe helyezni, amelyek legalább részben pótolnák az ország elvesztett ércbányáit és elsősorban megfélemlő mennyiségű vasércel látják el a világhírű diósgyőri állami vasgyárat.

— **A selyemtenyésztés országos eredménye.** Tavaly 1370 métermáza selyembút váltottak be az országban, az idén ez 3000 métermázásra emelkedett. Ebből 2500 métermáza elsőrendű minőségű és az ára 75 korona volt. Az átvett gubók Győrben, Tolnán és Békéscsabán lesznek feldolgozva. A termelők száma állandóan emelkedik és ma körülbelül 10—12 ezer egyenre becsülhető. A kormány az országot 50 selyemtenyésztési felügyelőségre osztotta fel, amelyeket a győri, szolnoki és kaposvári felügyelőségek ellenőriznek. Az egyseges vezetés pedig a szekszárdi országos selyemhernyótenyésztés főfelügyelősége kezében van.

— **A cseh legionáriusok a „Wacht am Rheint” énekeltek a magyar határon.** A Prágában megjelenő Národní Demokrácia fenntartja azt a jelentését, hogy Antonia-majornál felfegyverzett magyar bandák megtámadták a cseh katonaságot. A Národní Demokrácia fenti erőlködésére a M. T. I. megjegyzi, hogy a magyaroknak a csehek elleni támadása légből kapott mese. A tény az, hogy 20 cseh legionista Ligetfalunál egészen a határvonalig ment, ahol együttesen, karban énekeltek a Wacht am Rheint. A kormányhoz közelálló Národní Demokrácia valószínűleg felsőbb utasításra azért koholta a magyarok támadásáról szóló hírt, hogy a cseh legionistáknak a csehek gyönyörű demokráciájával szemben való tüntetésének tényét eltusolják.

— **Esküvő a levegőben.** Egy most érkezett amerikai lapban olvassuk a következő mulatságos históriát. A legmodernebb leánykérés és eljegyzés a napokban a levegőben játszódott le. George Hauser, a Curtiss Engineering Co. osztályfőnöke, Miss Mildred Armstrong mineolai tanítónővel, aki gyermekkori játszótársa volt, egy biplános felrepült. Mikor 2600 láb magasságban voltak, Hauser megkérte Miss Armstrong kezét. Miss Armstrong habozott egy ideig, míg a repülőgép 500 lábnyit szállott felfelé. Ujabb 500 lábnyi emelkedés után igent mondott, mire Hauser ujjára huzta a jeggyűrűt. A házasságot hir szerint szintén a levegőben akarják megkötni. Szóval, Amerika és Európa között mégis nagy a különbség. Ott a levegőben kötnek házasságot, hogy aztán boldogan éljenek a földön. Nálunk a földön kötnek házasságot és akárhányszor a — levegőből akarnak megélni.

— **A budapesti és bécsi állatvásár forgalma.** A felhajtás gyenge volt. Az árak: Elsőrendű ökr 40—46, közepes 28—34, silányabb 22—26; elsőrendű tehén 38—39, közepes 24—28, silányabb 18—22; elsőrendű bika 30—36, közepes 26—28; fiatal állat 16—18; kicsontozásra szánt állat 12—16 korona. A budapesti sertésvásárra felhajtottak 1662 drb. sertést, elkelt 1134 drb. Árak: Elsőrendű fiatal sertés 105—100, elsőrendű öreg sertés 102—105; másodrendű fiatal sertés 95—102, másodrendű öreg sertés 75—85, könnyűsertés 70—82 K. — A bécsi marhavásárra 4064 darab marhát hajtottak fel. Magyarországból 586 darabot. Elkelt 4014 darab és csak 50 darab maradt eladatlanul, az ár 60—135 osztrák korona között volt.

— **Fiume pusztulása.** A magyar korona gyöngye nem éhhet Magyarország nélkül. A legborzalmasabb vég fenyegeti: teljes lezülles gazdasági tekintetben. Ezt már azok is kénytelenek bevallani, akik annakidején a legkitartóbban küzdöttek Fiume függetlenítéséért. Zanella, aki olasz sovíniszta felfogásával mint képviselő sok gondot okozott a magyar kormánynak, most bünbánólag nyilatkozik egy külföldi lapnak Fiume kétségbeesett helyzetéről: „Fiume halott város. Munka, forgalom nincs. Légió a munkanélküliek száma. Az üzletek panganak. Se árú, se vevő. Mindenki fájdalommal várja a fiumei kérdés megoldását. Azt hiszik, akkor újra lesz munka és kereskedelem. A gazdasági életet csirájában megöli a bizonytalanság. Lira, dínár, magyar korona, fiumei korona és rengeteg hamis pénz van forgalomban. Ilyen viszonyok között termelésről szó sem lehet. Még bizonytalanabbá teszik a helyzetet a politikai pártok tülekedései.” Vajjon ily keserves leckéből okulnak-e végre nemzeti-ségeink?

— **Szerelem a foglyitáborban.** A zalaegerszegi internáltak táborának felülvizsgálása során a bizottság egy internált nőnek a szabadlábba való helyezését véleményezte. Ez a nő egy alkalmas pillanathoz azzal a kérdéssel fordult a bizottsághoz, hogy X fiatelembert szabadon fogják-e engedni? Mert úgy áll a dolog, hogy ők megszerették egymást, most már jegyesek, s ha esetleg X-t nem engedik szabadon, akkor — ő is itt marad a táborban.

— **Végzetes szerencsétlenség.** A tabajdi vásáron halálos szerencsétlenség történt. Horváth Istvánné jómódú földműves asszony lovát vitte eladni. Hamarosan akadt is vevő, persze kíváncsi volt a megkívánt ló járására. Horváthné 12 éves István nevű fiára bízta a ló megfuttatását. A fiu megfogta a kantárt és kis ostorával a ló felé suhintott. A ló kirugott és a kis fiú épen halántékon találta, úgy, hogy szörnyet halt. A csendőrség megindította az eljárást, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Szabadkán tilos a magyar szó.** A szabadkai rendőrfőkapitány újabban elrendelte, hogy a rendőrség a felektől minden esetben kívánja meg a szerb nyelvű érintkezést. A rendőröknek különösen megtiltotta, hogy az ügyvédekkel magyarul szóba álljanak, sőt a magyar nyelvű beadványok elfogadását is megtiltotta.

— **A gádorosi hörcsögök buzaraktára.** A szegedi kenderfonó gyárnak Gádoros községben is van egy 3500 katasztrális holdas uradalma, ahol az utóbbi években nagyon elszaporodtak a rágcáló hörcsögök, melyek földalatti fészkekben télire az összehordott buza, rozs, kukorica és egyéb szemes terményből valóságos magtárt szoktak összehalmozni. Egyik hörcsöglyukban például 15 kiló búzát talált az uradalom, s most a hadirokkantakat verbuválják, hogy ássák ki az összes hörcsöglyukakat és övék lesz a fészkekben talált minden buza.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsitivay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

— **Zenei tehetségnek ígérkező** fiú- vagy leánygyermekeket 6 éves kortól elvállal zongora- vagy hegedűtanításra a székelyföldi gyermekzenei speciálistája, Hatvani Lajos áll. tanítóképző tanár, lakik Anna-tér 12. sz. alatt. Csak néhány s igazán tehetségesnek ígérkező tanítványt fogad el.

Egy ház

12 magyar hold földdel, gazdálkodásra kiválóan alkalmas, minden órán eladó. Lehetőleg dollárokkal fizetendő. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy mindenes szakácsnő

kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad otcso díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főikirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Czegled, Kecskemet és Pápa.

Hornyolt cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök, Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők.

Főző- és fűtőkészülékek.

Háziteléphon.